

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z plastyki w klasie 5

Przy ocenianiu z przedmiotu należy w szczególności wziąć pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków. Duże znaczenie ma też obecność ucznia na zajęciach i jego aktywność oraz zaangażowanie w zajęcia. Nie ma więc "ucznia niezdolnego plastycznie", choć wielu tak o sobie twierdzi. Prace plastyczne ucznia oceniane są za:

- zgodność z tematem,
- bogactwo treści,
- pomysłowość (oryginalność)
- wartości formalne (kompozycja, kolorystyka, właściwości tworzywa, techniki plastyczne),
- wrażliwość,
- estetykę,

jednak szczególnie doceniany jest wkład pracy własnej, który nie zależy od talentu, a od chęci ucznia i od wysiłku włożonego w przygotowanie dzieła plastycznego.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował zakresu wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej,
- mimo pomocy i zachęty nauczyciela nie wykonuje zadań,
- nie bierze udziału w lekcji,
- wyraża lekceważący stosunek do przedmiotu.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który z pomocą nauczyciela:

- wymienia niektóre placówki działające na rzecz kultury, dostrzega niektóre związki między sztukami plastycznymi, wykonuje w dowolnej technice prostą pracę na określony temat,
- wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku, zauważa, czym jest walor, gama barwna, tonacja, faktura, forma, kompozycja dostrzega różnice pomiędzy kompozycjami,
- różnicuje barwy walorowo,
- dostrzega różnice pomiędzy gamami kolorystycznymi, stosuje gamę barwną wskazaną w ćwiczeniu,
- wie czym jest kolor lokalny, podaje proste przykłady,
- dostrzega kontrasty, potrafi tworzyć proste przykłady kontrastów kolorystycznych, sytuuje epoki w czasie,
- zna niektóre cechy wytworów sztuki średniowiecznej, renesansowej, barokowej, klasycystycznej,
- wskazuje niektóre przykłady dzieł sztuki romańskiej i gotyckiej, renesansowej, barokowej, klasycystycznej,
- tworzy w wybranej technice plastycznej prostą pracę inspirowaną sztuką średniowiecza, renesansu, baroku, klasycyzmu,
- stara się zaplanować kolejne etapy swojej pracy,
- wykonuje prosty element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, stosuje w działaniach plastycznych określone techniki

i materiały, dostrzega w najbliższym otoczeniu różne rodzaje powierzchni,

- przedstawia przykłady faktury w rysunku, malarstwie i rzeźbie,
- uzyskuje w pracy fakturę poprzez odciski przedmiotu, zastosowanie frotżu lub użycie form o określonych powierzchniach,
- zaznacza w działaniach plastycznych kształty przedmiotów o prostej budowie,
- rozróżnia formy: płaską i przestrzenną
- wykorzystuje wybrane formy w działaniach plastycznych, dostrzega kontrast form w dziele sztuki,
- ma orientację, czym są proporcje form w dziele sztuki,
- posługuje się kontrastem form w działaniach plastycznych,
- wskazuje przykłady kompozycji centralnej, symetrycznej, asymetrycznej, otwartej, zamkniętej, statycznej, dynamicznej oraz układy rytmiczne w najbliższym otoczeniu, rozpoznaje kompozycję: centralną, symetryczną, asymetryczną, otwartą, zamkniętą, statyczną, dynamiczną, rytmiczną w dziełach sztuki,
- potrafi zastosować proste zasady tworzenia określonej kompozycji w działaniach plastycznych,
- zna niektóre cechy poznanych kompozycji,
- tworzy poznawane kompozycje za pomocą poznanych środków wyrazu, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku,
- dostrzega różnice w kompozycji wybranych dzieł malarskich, wymienia niektóre elementy i układy tworzące określoną kompozycję, podaje przykłady różnych układów form w naturze,
- wykonuje prostą pracę plastyczną inspirowaną formami naturalnymi.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:

- podaje przykłady powiązań między sztukami plastycznymi a innymi dziedzinami sztuki,
- wymienia miejsca gromadzenia dzieł sztuki,
- wykonuje w dowolnej technice pracę na określony temat,
- wyjaśnia, czym jest walor, gama barwna, tonacja, faktura, forma, kompozycja, czym się charakteryzuje kompozycja rytmiczna,
- podaje sposoby zmieniania waloru,
- stosuje w swojej pracy barwy zróżnicowane walorowo, wymienia i charakteryzuje rodzaje gam barwnych,
- tłumaczy, czym jest kolor lokalny, i wskazuje kilka przykładów w najbliższym otoczeniu,
- określa gamę barwną i tonację wybranych obrazów, wykonuje pracę w wybranej gamie barwnej. tłumaczy, na czym polega kontrast barwny,
- rozróżnia i rozpoznaje na reprodukcjach różnorodne kontrasty kolorystyczne, posługuje się wybranym kontrastem barwnym w działaniach plastycznych, wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. sytuuje epoki w czasie,
- wymienia cechy wytworów sztuki średniowiecznej, renesansowej, barokowej, klasycystycznej,

- podaje przykłady dzieł sztuki romańskiej i gotyckiej, renesansowej, baroku, klasycyzmu
- tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką średniowiecza, renesansu, baroku, klasycyzmu
- planuje kolejne etapy swojej pracy,
- wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji,
- stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały.
- określa rodzaje różnych powierzchni na przykładach z najbliższego otoczenia, podaje poznane przykłady otrzymywania faktury w działaniach plastycznych, przedstawia przykłady faktury w rysunku, malarstwie i rzeźbie,
- uzyskuje w pracy fakturę poprzez odcisnięcie przedmiotu, zastosowanie frotażu lub użycie form o określonych powierzchniach,
- wyodrębnia i określa kształty przedmiotów z najbliższego otoczenia,
- zaznacza w działaniach plastycznych kształty przedmiotów o prostej budowie,
- tłumaczy, jaka jest różnica między formą płaską a przestrzenną, wykorzystuje wybrane formy w działaniach plastycznych. tłumaczy, na czym polega kontrast form w dziele sztuki, wyjaśnia, czym są proporcje form w dziele sztuki,
- posługuje się kontrastem form w działaniach plastycznych,
- wskazuje przykłady kompozycji centralnej, symetrycznej, asymetrycznej, otwartej, zamkniętej, statycznej, dynamicznej oraz układy rytmiczne w najbliższym otoczeniu,
- rozpoznaje kompozycję: centralną, symetryczną, asymetryczną, otwartą, zamkniętą, statyczną, dynamiczną, rytmiczną w dziełach sztuki,
- wykorzystuje zasady tworzenia określonej kompozycji w działaniach plastycznych. wymienia i omawia niektóre cechy poznanych kompozycji,
- rozpoznaje układy kompozycyjne na płaszczyźnie oraz w przestrzeni,
- tworzy poznawane kompozycje za pomocą poznanych środków wyrazu, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.
- określa rodzaj kompozycji wybranych dzieł malarskich, stosuje określoną kompozycję w działaniach plastycznych. wymienia elementy i układy tworzące określoną kompozycję, podaje przykłady różnych układów form w naturze,
- wykonuje pracę plastyczną inspirowaną formami naturalnymi. prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- uczestniczy w dyskusjach o prezentowanych obiektach po zachęceniu ze strony nauczyciela,
- stosuje się do zasad organizacji pracy,
- przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia, aktywnie pracuje w grupie,
- utrzymuje w porządku swój warsztat pracy, przestrzega zasad BHP podczas działań plastycznych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:

- wymienia kilka nazw wydarzeń artystycznych odbywających się w kraju lub na świecie,
- wie, kim są kustosz, konserwator, kurator, wykonuje ilustrację do utworu muzycznego,
- stosuje walor w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy, omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych środków wyrazu, dostrzega wpływ waloru na wymowę dzieła,
- podaje przykłady różnych rodzajów gamy barwnej z najbliższego otoczenia, porównuje gamy barwne i tonacje dwóch wybranych reprodukcji dzieł malarskich, wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastrój za pomocą odpowiednio dobranych barw,
- wymienia czynniki wpływające na odbiór barw,
- stosuje w działaniach plastycznych różne gamy barwne i tonacje.
- stosuje różnorodne rodzaje kontrastów barwnych w działaniach plastycznych,
- tworzy z wyobraźni pracę plastyczną w wybranej technice, określa ramy czasowe epok w sztuce,
- rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki średniowiecznej, renesansowej, barokowej i klasycystycznej;
- wymienia niektóre przykłady wytworów sztuki romańskiej, gotyckiej, renesansowej, barokowej i klasycystycznej z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury,
- tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką średniowiecza, renesansu, baroku, klasycyzmu interpretując temat,
- dostrzega znaczenie stylu w sztuce,
- projektuje i tworzy dekoracje według własnego pomysłu, stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne,
- wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy,
- porównuje faktury dwóch wybranych reprodukcji dzieł malarskich lub rzeźbiarskich, zna wpływ faktury na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy,
- tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne faktury,
- wskazuje różnice w fakturach uzyskanych w różnego typu działaniach plastycznych,
- wie, czemu służy stosowanie faktury w rysunku, malarstwie i rzeźbie.
- zna funkcję formy w sztuce,
- wie, czym się różni forma przestrzenna od rzeźby,
- porównuje formy dwóch wybranych reprodukcji dzieł malarskich lub rzeźbiarskich, dostrzega wpływ zastosowanych kształtów lub brył na nastrój dzieła na podstawie reprodukcji obrazu lub rzeźby oraz własnej pracy,
- wykorzystuje formę jako środek wyrazu plastycznego w działaniach twórczych, dostrzega wpływ proporcji lub kontrastów form na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji oraz własnej pracy,

- porównuje wybrane dzieła pod kątem zastosowanych proporcji lub kontrastów form, wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastrój za pomocą kontrastowo lub proporcjonalnie zestawionych form,
- stosuje różne rodzaje kontrastów form w działaniach plastycznych,
- przedstawia rolę kompozycji jako środka wyrazu plastycznego,
- wskazuje cechy kompozycji centralnej na przykładzie wybranej reprodukcji obrazu, wie, czym jest akcent plastyczny, wskazuje go w dziele sztuki i we własnej pracy, stosuje kompozycję centralną i akcent plastyczny w działaniach twórczych. wskazuje różnice między kompozycją symetryczną i asymetryczną,
- omawia cechy kompozycji symetrycznej i asymetrycznej na przykładzie wybranych reprodukcji,
- stosuje kompozycję symetryczną i asymetryczną w działaniach plastycznych, wskazuje różnice między kompozycją otwartą i zamkniętą,
- porównuje wybrane reprodukcje dzieł pod kątem zastosowanej kompozycji,
- stosuje odpowiednie środki wyrazu plastycznego do ukazania kompozycji otwartej i zamkniętej,
- tworzy kompozycję otwartą i zamkniętą na płaszczyźnie z zastosowaniem wybranej techniki.
- wskazuje różnice między kompozycją statyczną i dynamiczną,
- wykonuje na płaszczyźnie kompozycję dynamiczną z zastosowaniem wybranej techniki plastycznej,
- wykorzystuje różnorodne techniki i środki wyrazu do tworzenia kompozycji statycznej i dynamicznej,
- wskazuje przykłady kompozycji rytmicznej w wybranych dziełach,
- dostrzega, jakie zjawiska można przedstawić na płaszczyźnie z zastosowaniem kompozycji rytmicznej,
- wskazuje podobieństwa między różnymi kompozycjami dzieł sztuki a układami form naturalnych,
- wykonuje dokumentację fotograficzną, filmową lub rysunkową układów widocznych w formach naturalnych i sztucznych.
- prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy,
- zachowuje koncentrację podczas lekcji,
- uczestniczy aktywnie w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, organizuje poprawnie swoje miejsce pracy oraz przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia,
- efektywnie wykorzystuje czas przeznaczony na działalność twórczą,
- utrzymuje w porządku swój warsztat pracy,
- przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na oceną dobrą, a ponadto:

- dyskutuje na temat roli sztuki w życiu człowieka,
- wymienia nazwiska najwybitniejszych artystów polskich i zagranicznych (malarzy, rzeźbiarzy, architektów),

- zdobywa z różnych źródeł (Internet, lokalna prasa, dostępne książki) informacje na temat artystów tworzących w regionie,
- posługuje się w swoich wypowiedziach podstawowymi terminami z poszczególnych dziedzin sztuki,
- porównuje wybrane dzieła plastyczne pod kątem użytych w nich środków wyrazu plastycznego,
- przestrzega praw autorskich,
- potrafi właściwie wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną we własnej twórczości,
- operuje sprawnie wybraną techniką plastyczną,
- wylicza różnice między malarstwem realistycznym od malarstwem abstrakcyjnym,
- wykorzystuje umiejętnie różne rodzaje perspektywy w celu ukazania przestrzeni na płaszczyźnie,
- wykonuje oryginalne i pomysłowe prace zgodne z podanym tematem,
- wybiera technikę odpowiednią dla najlepszego wyrażenia tematu i analizuje ją pod kątem uzyskanych efektów plastycznych,
- tworzy prace, ujawniając bogatą wyobraźnię i zręcznie wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne środki plastyczne oraz fakturę podłoża,
- posługuje się biegle poszczególnymi środkami wyrazu plastycznego, dokonuje ekspresji uczuć i nastrojów w pracy plastycznej za pomocą odpowiednio dobranych środków plastycznych,
- analizuje własną pracę pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego, bierze udział w konkursach plastycznych przeprowadzanych na terenie szkoły lub poza nią,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy systematycznie i estetycznie,
- jest aktywny podczas lekcji, z zaangażowaniem dyskutuje o prezentowanych obiektach,
- organizuje swoje miejsce pracy, przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia,
- efektywnie wykorzystuje czas przeznaczony na działalność twórczą, utrzymuje w porządku swój warsztat pracy zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu,
- przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na oceną bardzo dobrą, a ponadto:

- wymienia nazwy wydarzeń artystycznych odbywających się w kraju lub na świecie, przejawia zainteresowanie wydarzeniami kulturalnymi w otoczeniu,
- wyjaśnia, kim są kustosz, konserwator, kurator,
- wykonuje prace plastyczne twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy i barwy, tworzy pracę wyjątkową na tle klasy, świadomie stosuje plastyczne środki wyrazu w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy,
- omawia wnikliwie wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych plastycznych środków wyrazu,

- wnikliwie opisuje wpływ plastycznych środków wyrazu na wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy,
- porównuje wybrane dzieła pod kątem zastosowanych plastycznych środków wyrazu, podaje przykłady różnych rodzajów gamy barwnej z najbliższego otoczenia, porównuje wybrane reprodukcje dzieł malarskich, pod względem zastosowanych plastycznych środków wyrazu,
- twórczo wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastrój za pomocą odpowiednio dobranych środków plastycznych,
- ocenia wpływ zastosowanych środków plastycznych na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy,
- wymienia czynniki wpływające na odbiór barw,
- stosuje w działaniach plastycznych różne środki plastyczne, jest samodzielny i oryginalny na tle klasy w doborze tychże,
- tworzy z wyobraźni pracę plastyczną w wybranej technice, twórczo interpretując zadanie, stosując różnorodne środki plastyczne,
- określa ramy czasowe epok w sztuce, wyjaśnia znaczenie stylu w sztuce, potrafi przyporządkować dzieła do stylu,
- rozpoznaje typowe i mniej typowe cechy wytworów sztuki średniowiecznej, renesansowej, barokowej i klasycystycznej;
- wymienia przykłady wytworów sztuki romańskiej i gotyckiej, renesansowej, barokowej i klasycystycznej z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury,
- tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką średniowiecza, renesansu, baroku, klasycyzmu twórczo interpretując temat,
- projektuje i tworzy ciekawe, stosowne do okoliczności, dekoracje według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne plastyczne środki wyrazu,
- stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, samodzielnie je dobiera stosownie do tematu,
- wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy,
- tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne środki plastyczne,
- omawia szczegółowo różnice w fakturach uzyskanych w różnego typu działaniach plastycznych,
- wyjaśnia, czemu służy stosowanie środków plastycznych w sztukach plastycznych,
- wyjaśnia funkcję zastosowanych środków plastycznych
- rozumie i tłumaczy, czym się różni forma przestrzenna od rzeźby, wyjaśnia rolę kompozycji jako środka wyrazu plastycznego, określa cechy poznawanych kompozycji
- wyjaśnia, czym jest akcent plastyczny, wskazuje go w dziele sztuki i we własnej pracy,
- świadomie i nieszablonowo stosuje poznawane kompozycje w działaniach twórczych, wskazuje różnice między kompozycjami,
- omawia cechy poznawanych kompozycji,

- porównuje wybrane reprodukcje dzieł pod kątem zastosowanej kompozycji,
- w twórczy sposób stosuje odpowiednie środki wyrazu plastycznego do ukazania poznawanych kompozycji,
- wyjaśnia, jakie zjawiska można przedstawić na płaszczyźnie z zastosowaniem kompozycji rytmicznej,
- wskazuje podobieństwa między różnymi kompozycjami dzieł sztuki a układami form naturalnych,
- wykonuje interesującą i mającą walory estetyczne dokumentację fotograficzną, filmową lub rysunkową układów widocznych w formach naturalnych i sztucznych. wykazuje szczególne zainteresowanie sztukami plastycznymi,
- uzasadnia swoje upodobania estetyczne,
- ciekawie opowiada o zabytkach swojego regionu, bierze czynny udział w zajęciach plastycznych,
- analizuje prezentowane obiekty pod kątem ich treści, formy i emocjonalnego oddziaływania,
- wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy (forma wzbogacona materiałem ilustracyjnym i teoretycznym),
- przygotowuje się systematycznie do zajęć,
- utrzymuje wzorowy porządek na swoim stanowisku pracy, zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu,
- przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.

Opracował: Tomasz Szczygieł